

FUTURE

RESEARCH FESTIVAL

NARRA TIVES

13 — 16.02

IV

9 & 10.05 2023

RITCS[®]
Royal Institute for
Theatre, Cinema
& Sound

WWW.RITCS.BE

FUTURE NARRATIVES IV

Ook dit jaar geeft het RITCS, zes dagen lang, een uitgebreide inkijk in het onderzoek dat aan onze School of Arts plaatsvindt. Geen doorlopende onderzoekswEEK meer, maar verschillende intensieve momenten met presentaties van onderzoek – proces, methode en (voorlopig) resultaat – aan het RITCS, opnieuw onder de noemer **Future Narratives**. Van 13 tot 16 februari 2023 en op 9 en 10 mei 2023 vinden er opnieuw panelgesprekken, workshops, screenings, performances... plaats. Onderzoekers van het RITCS, docenten met meer of minder ervaring, doctorandae en doctorandi, zij nemen studenten, collega-docenten en geïnteresseerde buitenstaanders even mee in hun zoektocht naar zekerheden en twijfels omtrent *the state of the art* in kunsten, in media, in de rest van de wereld.

Zonder een onderzoekscultuur die, waar mogelijk qua middelen, permanent de opleidingsprogramma's ondervraagt en voedt, zonder die nieuwsgierigheid die de houding van studenten tegenover hun medium beslissend kan bepalen, gaat een school langzaam dood. Onderzoeksdagen zijn dan ook een moment om telkens weer duidelijk te maken hoeveel onze opleidingen te winnen hebben bij een ruime en open onderzoekscultuur, die de meest onverwachte aspecten van het werkveld verkent. Of het nu gaat om reflectie over de dreigende verdwijning van biotopen, over de ethiek omtrent het gebruik van registraties van privélevens in publieke media, over verrassende carrièremogelijkheden voor stemkunstenaars, over de mobiliserende en emanciperende kracht van stem en geluid in de Brusselse superdiversiteit, over de artistieke toeëigening van de AI-technologie. En over nog zoveel meer. We kunnen niet zomaar overtuigd blijven van ons eigen gelijk: zichtbare onderzoeksresultaten leveren wél argumenten om te blijven doen waar we goed in zijn. Dat wil zeggen: de gekende werkelijkheid opengooien voor andere realiteiten. Onlangs zei een onderzoekster, die haar artistieke scholing nochtans elders had genoten, dat precies de voortdurende aandacht voor de wereld, voor samenleving en politiek buiten de vakgebieden van kunst en media, het RITCS zo aantrekkelijk maakt als onderzoeksomgeving. Dat vonden we een heel fijn compliment.

Eén van de presentaties heeft als motto 'Repetitie voor de werkelijkheid'. Dat is een parafraze op de gedachte van Augusto Boal – Braziliaans pionier van radicaal participatieve theatervormen – dat theater altijd een 'repetitie voor de revolutie' diende te zijn. Maar de idee dat onderzoekers, in de relatieve beslotenheid

van hun letterlijk of figuurlijk atelier inderdaad repeteren voor de werkelijkheid, zou ook een motto voor de hele onderzoeksomgeving van het RITCS kunnen zijn. Zij experimenteren, of het nu met beeld, geluid, tekst, lichamen, objecten, ideeën of nog iets anders is, en in die experimenten proberen zij uit te zoeken of een andere werkelijkheid mogelijk is. Een werkelijkheid die ‘werkelijker’ is – in goede of in kwade zin – dan de voor de hand liggende realiteit in mediatieke mainstream, met al te gekende gezichtspunten en framings. Want het is die andere blik – in de ruimste betekenis van het woord – die we aan de studenten willen meegeven. Zij doen er vervolgens de dingen mee die voor hen het meest urgent zijn.

Om al die redenen geven de onderzoekers, met gepaste fierheid, een inktijk in hun onderzoeksprocessen. Gedurende zes dagen, maar eigenlijk gewoon een heel jaar lang.

Klaas Tindemans

Coördinator Onderzoek RITCS

FUTURE NARRATIVES IV

This year RITCS will give, once again, a comprehensive insight into the research taking place at our School of Arts. No more continuous research week, but 6 intensive days with presentations of research - process, method and (preliminary) result – at RITCS, again under the heading **Future Narratives**. Panel discussions, workshops, screenings, performances... will again take place from 13 to 16 February 2023 and on 9 and 10 May 2023. Researchers from RITCS, lecturers with more or less experience, doctoral students,- they all take students, fellow lecturers and interested outsiders for a moment with them, in their search for certainties and doubts about the state of the art in arts, in media, in the rest of the world.

A school slowly dies without a research culture that - where possible in terms of resources - permanently interrogates and nurtures training programs, without that curiosity that can decisively determine students’ attitudes towards their medium. Research days are therefore a moment to make clear again and again how much our courses have to gain from a broad and open research culture that explores the most unexpected aspects of the field. Be it reflection on the imminent disappearance of biotopes, on the ethics surrounding the use of recordings of private lives in public media, on surprising career opportunities for voice artists, on the mobilising and emancipating power of voice and sound in Brussels’ super-diversity, on the artistic appropriation of AI technology. And about so much more. We simply cannot remain convinced of our own rightness: visible research results do provide arguments to keep doing what we do best. That is: throwing open the known reality to other realities. Recently, a researcher, who had nevertheless received her artistic training elsewhere, said that it is precisely the constant attention to the world, to society and politics outside the fields of art and media, that makes RITCS so attractive as a research environment. We found that a very nice compliment.

One of the presentations has the motto ‘Rehearsal for reality’. This is a paraphrase of the idea of Augusto Boal - Brazilian pioneer of radically participatory theatre forms - that theatre should always be a ‘rehearsal for the revolution’. But the idea that researchers, in the relative seclusion of their literal or figurative studios are indeed rehearsing for reality, could also be a motto for the entire research environment of the RITCS. They experiment, whether with images, sound, text,

bodies, objects, ideas or anything else, and in those experiments they try to find out whether another reality is possible. A reality that is more 'real' - for better or worse - than the obvious reality in media mainstream, with all-too-familiar viewpoints and framings. Because it is this other view - in the broadest sense of the word - that we want to share students. They might use it to do the things that are most urgent for them.

For all these reasons, the researchers, with due pride, give an insight into their research processes. Over six days, but actually the whole year round.

Klaas Tindemans

Research coordinator RITCS

Voor de meeste events dient er (tenzij anders aangegeven), gereserveerd te worden via ritcs.be/tickets.

Er worden enkel toegangsgelden gevraagd voor de film screenings. Voor de installatie en de workshop van Sara Oklobdzija in PIANOFABRIEK kun je na afloop een vrije gift doen (dit is onderdeel van het concept: vrije toegang/betalende uitgang).

Voor de online sessies kun je je tot 17u van de voorgaande dag inschrijven. Iedereen ontvangt de dag voor de lezing de ZOOM link.

De live events vinden plaats op de RITCS Campus (Dansaertstraat 70, 1000 Brussel), tenzij anders aangegeven in de planning.

Voor vragen, kun je een e-mail sturen naar Inge.Pieters@vub.be

For most events (unless otherwise indicated below), registrations must be made via ritcs.be/tickets.

Admission fees are only charged for the film screenings. For the installation and workshop of Sara Oklobdzija in PIANOFABRIEK, you can make a free donation at the end (this is part of the concept: free entrance/paid exit).

For the online sessions, you can register until 5pm of the previous day. Everyone will receive the ZOOM link the day before the lecture.

The live events will take place at the RITCS Campus (rue Dansaert 70, 1000 Brussels), unless otherwise indicated in the schedule.

For questions, please send an e-mail to Inge.Pieters@vub.be

Ma
Mo 13 FEB 2023

Di
Tu 14 FEB 2023

'Ontstituten'

lezing
door Jan Vromman
& Mariet Vrancken

© Jannes Callens

10:00 – 12:00
CINEMA RITCS,
A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.
Gratis
Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Taal: Nederlands

Rehearsing Reality

workshop by Esther Severi

Image/afbeelding: Marianne Van Kerkhoven
in the performance Het Trojaanse paard of de
stuitbare opkomst van Victor de Brusselleire,
1970. Archive Rik Hancké

Een repetitie voor de werkelijkheid

workshop door Esther Severi

14:00 – 17:00
RITCS,
A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.
Klas 1/Class 1
Free access/Gratis
Registration mandatory/
Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Language: Dutch & English.
Taal: Nederlands & Engels.

Oh bread and games!

an interactive installation.
Sara Oklobdzija

© Jelena Topalovic.

Oh brood en spelen!

een interactieve installatie.
Sara Oklobdzija

10:00 – 17:00
PIANOFABRIEK,
exhibition hall/tentoonstellingsruimte.
Fortstraat 35, Sint-Gillis
Free donation/vrije gift
Registration mandatory/
Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Language: English & Dutch.
Taal: Engels & Nederlands
In collaboration with/in samen-
werking met PIANOFABRIEK

Oh bread and games!

a concept workshop.
Sara Oklobdzija

© Sara Oklobdzija

Oh brood en spelen!

een concept workshop.
Sara Oklobdzija

13:00 – 14:30
PIANOFABRIEK,
exhibition hall/tentoonstellingsruimte.
Fortstraat 35, Sint-Gillis
Free donation/vrije gift
Registration mandatory/
Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Language: English & Dutch.
Taal: Engels & Nederlands
In collaboration with/in samen-
werking met PIANOFABRIEK

DI 14 FEB 2023

Sex, desire and cinema:

Reading together, learning together
Charlotte De Cort &
Shauni Van Gussem

Seks, verlangen en cinema:

Samen lezen, samen kennis vergaren
Charlotte De Cort &
Shauni Van Gussem

10:00 — 12:00

RITCS,
A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.
Meeting Room/Vergaderzaal
Free access/Gratis
Registration mandatory/
Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Language: Dutch & English.
Taal: Nederlands & Engels

SHOT 3, TAKE 2, ACTION!

Retake in documentary films
lecture by Kinshuk Surjan

SHOT 3, TAKE 2, ACTION!

Retake in documentaire films
lezing door Kinshuk Surjan

14:00 — 15:30

RITCS, A. Dansaertstraat 70,
1000 Brussel. Luister-en visiecel
Free access/Gratis
Registration mandatory/
Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Language: English. Taal: Engels

DI 14 FEB 2023

Panel discussion around shared set experience UNGODLY

(2023, short film) and the role of the director. Charlotte De Cort,
Shauni De Gussem & guests
Panelgesprek rond gedeelde setervaring

© Charlotte De Cort en Jordan Vanschel

UNGODLY

(2023, kortfilm) en de rol van de regisseur.
Charlotte De Cort, Shauni De Gussem & gasten

19:30 — 21:30.

CINEMA RITCS, A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel
Free access/Gratis
Registration mandatory/Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Language: English & Dutch. Taal: Engels & Nederlands.

Wo We 15 FEB 2023

Oh bread and games!

an interactive installation.
Sara Oklobdzija

© Jelena Topalovic.

Oh brood en spelen!

een interactieve installatie.
Sara Oklobdzija

10:00 — 17:00
PIANOFABRIEK,
exhibiton hall/tentoonstellingsruimte.
Fortstraat 35, Sint-Gillis
Free donation/vrije gift
No registration/geen reservatie
Language: English & Dutch.
Taal: Engels & Nederlands
In collaboration with/in samenwerking met PIANOFABRIEK

Oh bread and games!

a concept workshop.
Sara Oklobdzija

© Sara Oklobdzija

Oh brood en spelen!

een concept workshop.
Sara Oklobdzija

13:00 — 14:30
PIANOFABRIEK,
exhibiton hall/tentoonstellingsruimte.
Fortstraat 35, Sint-Gillis
Free donation/vrije gift
Registration obligatory/
Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Language: English & Dutch.
Taal: Engels & Nederlands
In collaboration with/in samenwerking met PIANOFABRIEK

Wo We 15 FEB 2023

Lunar Landscapes editing lab.

On editing first person cinema.
Vanessa Del Campo Gatell.

Lunar Landscapes montage lab.

Over het monteren van first person cinema. Vanessa Del Campo Gatell.

09:30 — 17:00
RITCS, A. Dansaertstraat 70,
1000 Brussel. Edit 6.
Free access/Gratis
Registration obligatory/
Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Language: English. Taal: Engels

Workshop Dubbing bij Option Media

09:00 — 13:00
Option Media, Zandvoortstraat C8,
2800 Mechelen
Gratis
Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Taal: Nederlands

Wo
We 15 FEB 2023

Manifest voor Artificial Stupidity

lezing door Fredo De Smet

© Philipp Schmitt

17:00 – 18:30

RITCS Café,

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel

Gratis

Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets

Taal: Nederlands

De Cierta Manera

(1974-1977).

Film screening

Diversifying the film canon.

De filmcanon bevrijd en verruimd.

19:30 – 22:00

CINEMA RITCS,

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel

6 euros or 4 euros with discount/

6 euro of 4 euro met korting

Registration mandatory/Reservatie

verplicht: ritcs.be/tickets

Language: Spanish with English subtitles.

Taal: Spaans met Engelse ondertitels.

Introduction in Dutch/Inleiding in

Nederlands.

Do
Th 16 FEB 2023

Oh bread and games!

an interactive installation.

Sara Oklobdzija

© Jelena Topalovic.

Oh brood en spelen!

een interactieve installatie.

Sara Oklobdzija

10:00 – 17:00

PIANOFABRIEK,

exhibition hall/tentoonstellingsruimte.

Fortstraat 35, Sint-Gillis

Free donation/vrije gift

Registration mandatory/

Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets

Language: English & Dutch.

Taal: Engels & Nederlands

In collaboration with/in samenwerking met PIANOFABRIEK

Oh bread and games!

a concept workshop.

Sara Oklobdzija

© Sara Oklobdzija

Oh brood en spelen!

een concept workshop.

Sara Oklobdzija

13:00 – 14:30

PIANOFABRIEK,

exhibition hall/tentoonstellingsruimte.

Fortstraat 35, Sint-Gillis

Free donation/vrije gift

Registration mandatory/

Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets

Language: English & Dutch.

Taal: Engels & Nederlands

In collaboration with/in samenwerking met PIANOFABRIEK

Do Th 16 FEB 2023

Minimum Distances,

a personal film as an artifact and as a subjective experience.
Lecture by Georgia Panagou

© Georgia Panagou

Minimum Distances,

een persoonlijke film als artefact en als subjectieve ervaring.
Lezing door Georgia Panagou

10:00 — 11:30

ONLINE

Free access/Gratis

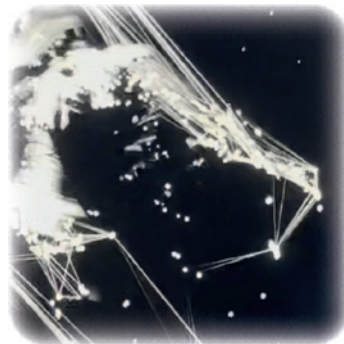
Registration mandatory/

Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets

Language: English. Taal: Engels

AI-supported realtime human-computer-interaction.

Workshop door Maarten Francq

© Maarten Francq

14:00 — 17:00

RITCS,

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.

Klas 1

Gratis

Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets

Taal: Nederlands

Do Th 16 FEB 2023

Social Recordings presents: Collateral Listening
About armed conflict, acoustics, trauma & sonic resilience

Does Silence Does it?

© Ernst Maréchal

Social Recordings.
Ernst Maréchal & many others
Introduction, film & talk

13:00 — 14:30

Luister- en visiecel

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel

Free access/Gratis

Registration mandatory/Reservatie
verplicht: ritcs.be/tickets

Language: English. Taal: Engels

Cosmo-audiciones

© Miguel Buenrostro

Miguel Buenrostro & many others
Film & Talk

15:00 — 17:00

Luister- en visiecel

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.

Free access/Gratis

Registration mandatory/Reservatie
verplicht: ritcs.be/tickets

Language: English. Taal: Engels

Do
Th 16 FEB 2023

Kanga Munoko Yoka (Shut up and listen) & Mutu-Mutu

© Miguel Buenostro

Miguel Buenostro, Pisko Crane, Aicha Mena Kanieba & many others
Presentation, films & talk with special guests

19:00 — 21:00

CINEMA RITCS, A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel

Free access/Gratis

Registration mandatory/Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets

Language: English. Taal: Engels

Di
Tu 9 MEI/MAY 2023

Free Space in Prison

panel talk with/met Tom Dupont &
Hadewijch Van Haverbeke

© Miguel Buenostro

10:00 — 12:00

RITCS,

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.

Luister-en visiecel

Free access/Gratis

Registration mandatory/Reservatie
verplicht: ritcs.be/tickets

Language: English & Dutch. Taal:

Engels & Nederlands

Harvesting and visualising open data for historic research.

Lecture by Chris Van Goethem

10:00 — 11:30

ONLINE

[www.youtube.com/](https://www.youtube.com/@ritcsschoolofarts3417)

[@ritcsschoolofarts3417](https://www.youtube.com/@ritcsschoolofarts3417)

& CINEMA RITCS,

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.

Free access/Gratis

Registration mandatory/Reservatie
verplicht: ritcs.be/tickets

Language: English. Taal: Engels

DI 9 MEI/MAY 2023

Verhalen tegen onttovering. Gezocht: her- betoveraars

Gesprekken met
Laura Vandewynckel, Nadia Sels,
Guido Van Heeswijck, Jan De
Deken, Kirsten Van Den Hoorn

© Laura Vandewynckel

14:00 – 17:00
CINEMA RITCS,
A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel
Gratis
Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Taal: Nederlands

Café Crapule Transfocollect

an evening with food,
performances, lectures.
een avond met eten,
performances, lezingen.

18:00 – 22:00
Vanderlindenstraat 44,
1030 Schaarbeek
Gratis/Free access
Registration mandatory/reservatie
verplicht: ritcs.be/tickets
Language: Dutch & English &
French. Taal: Nederlands & Engels
& Frans.

DI 9 MEI/MAY 2023

Stories for the End of the World:

Narrative Strategies for the Anthropocene
by Lieven De Cauter & (ex)students.
Followed by the screening of *La Jetée* by Chris Marker.

Verhalen voor het einde van de wereld:

narratieve strategieën voor het Antropoceen
door Lieven De Cauter & (ex)studenten.
Gevolgd door een screening van *La Jetée* van Chris Marker.

19:30 – 21:30
CINEMA RITCS, A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.
Free access/Gratis
Registration mandatory/Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Language: English & Dutch. Taal: Engels & Nederlands

Wo We 10 MEI/MAY 2023

Sois belle et tais-toi:

studiedag over vrouwen(rollen)
in audiovisuele media
Met Sofie Van Bauwel, Veerle
Baetens, Carly Wijs, Ernest
Mathijs, Ruth Mellaerts

10:00 – 18:00
CINEMA RITCS,
A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel
Gratis
Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Taal: Nederlands
met steun van VAF en mediarte

The End of Fantasy versus the Fantasy of the End.

Lecture by Alenka Zupančič

Het einde van de Fantasie ver- sus de Fantasie van het einde.

Lezing door Alenka Zupančič

14:00 – 15:30
ONLINE
Free access/Gratis
Registration mandatory/Reservatie
verplicht: ritcs.be/tickets
Language: English. Taal: Engels

Wo We 10 MEI/MAY 2023

Brainwashed:

Sex - Camera - Power.

Filmscreening

19:30 – 21:15
CINEMA RITCS, A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.
6 euros or 4 euros with discount/6 euro of 4 euro met korting
Registration mandatory/Reservatie verplicht: ritcs.be/tickets
Language: English. Taal: Engels

Ma
Mo 13 FEB 2023

‘Ontstituten’

Lezing door Jan Vromman
& Mariet Vrancken

10:00 – 12:00
CINEMA RITCS,
A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.
Taal: Nederlands

© Jannes Callens

Terwijl het individu zich probeert te onderscheiden, zich in zijn eigenheid wil tonen en het als in een competitie opneemt tegen zijn medemens, lijkt dit individu zijn lot steeds minder zelf in handen te hebben.

Ook in de kunstwereld en het kunstonderwijs is deze tendens merkbaar. De subsidiepolitiek, de internationalisering, de competitie via festivals, het gevecht om media-aandacht, de macht van organisatoren en curatoren, de dominantie van het logo, de huisstijl, het managertaaltje... : er zijn voorbeelden te over van hoe de invloed van instituten en marktdenken binnen de kunsten steeds sterker wordt. We zijn elkaars rivalen en tegelijk staan we steeds machtelozer. We verliezen mensenmaat.

We lijken via het internet met alles en iedereen in verbinding te staan, maar hebben de banden met het beleven verbroken. We specialiseren, zonderen af, halen uit elkaar. De ‘instituten’, groeien, zwellen aan, controleren en verliezen tegelijk aan betekenis en efficiëntie. Hoog tijd om te ‘ontstituten’.

Jan Vromman is documentairemaker en docent aan RITCS School of Arts.

Mariet Vrancken staat mee aan de basis van de innovatieve secundaire school De MET Leuven, een school die zich helemaal anders organiseert, met véél autonomie, zelfsturing en verantwoordelijkheid voor de leerling. Mariet vertelt over de werking, organisatie en visie van De MET als voorbeeld van ‘hoe het ook anders kan’, zelfs in een instituut als ‘de school’.

Rehearsing Reality

Workshop by Esther Severi

Een repetitie voor de werkelijkheid

Workshop door Esther Severi

14:00 — 17:00

RITCS,

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.

Klas 1/Class 1

Language: Dutch & English. Taal: Nederlands & Engels.

Image/aibeelding: Marianne Van Kerkhoven in the performance *Het Trojaanse paard* of de stukbare opkomst van Victor de Brusselleire, 1970. Archive Rik Hancké

ENG In the 1970s, a strong movement of politically engaged theatre emerged in Belgium. One of the collectives making waves at the time was *Het Trojaanse Paard* (The Trojan Horse), co-founded by Marianne Van Kerkhoven, who would later continue to make an important mark on the Flemish performing arts landscape as a dramaturge at the Brussels Kaaitheater. With their performances *Het Trojaanse Paard* wanted to raise and debate social issues from class struggle and women's rights to pollution. Inspired by Brazilian playwright Augusto Boal, they saw the here and now of theatre as a 'rehearsal for reality', their performances integrating participatory tools to dialogue with and mobilise the audience.

Today, only a few decades later, the history of *Het Trojaanse Paard* is almost forgotten, whereas the issues they addressed and the artistic strategies they used remain highly topical. In this workshop, we will read excerpts from the collective's play scripts, study their methodology and explore how their work resonates in the present. With *Het Trojaanse Paard* in mind, what constitutes political theatre today? What realities should we rehearse inside the theatre space, so as to affect the reality that surrounds it?

Esther Severi is a doctoral researcher at RITCS/VUB and works freelance as a dramaturge and teacher.

NL In de jaren zeventig ontstond er in België een sterke stroming van politiek, geëngageerd theater. Een opmerkelijk collectief uit die periode was *Het Trojaanse Paard*, mede-opgericht door Marianne Van Kerkhoven, die later als dramaturge van het Kaaitheater een belangrijke stem werd in het podiumkunstenlandschap. *Het Trojaanse Paard* maakte theater om maatschappelijke thema's als klasstrijd, vervuiling en vrouwenrechten aan te kaarten en te bediscussiëren. Het moment van het theater diende, met de woorden van de Braziliaanse theatermaker Augusto Boal, als 'repetitie voor de werkelijkheid'. In de voorstellingen werden participatieve technieken geïntegreerd om het publiek te betrekken en ermee in gesprek te treden.

Vandaag, zovele jaren later, is de geschiedenis van *Het Trojaanse Paard* bijna vergeten. De thema's die het gezelschap aankaartte en de technieken die het gebruikte zijn echter heel actueel. In deze workshop lezen we fragmenten uit teksten van *Het Trojaanse Paard*, kijken we naar haar werkmethode en zoeken we naar aansluiting met vandaag. Hoe zouden we in de geest van *Het Trojaanse Paard* vandaag politiek theater maken? Wat moeten we nu 'repeteren' in het theater, om mee te nemen naar de werkelijkheid er omheen?

Esther Severi is doctoraal onderzoekster aan RITCS/VUB en werkt freelance als dramaturge en docente.

DI 14 FEB 2023

Oh bread and games!

an interactive installation.

Sara Oklobdzija

Oh brood en spelen!

een interactieve installatie.

Sara Oklobdzija

10:00 — 17:00

PIANOFABRIEK,

exhibitor hall/tentoonstellingsruimte. Fortstraat 35, Sint-Gillis.

Language: English & Dutch. Taal: Engels & Nederlands

© Jelena Topalovic.

ENG What is the input and responsibility of each of us when we ‘are somewhere’, ‘doing something’, or ‘not doing something’? Where does all the responsibility that is not taken end up? On whose back does it land, in whose shoes is it shoved? Can a participative creative process be used to address participatory democracy?

Intent on questioning representative democracy, Sara Oklobdzija uses images, books and sounds to create an unusual-ordinary, domestic atmosphere:

Through a staged ‘back door,’ you walk into the kitchen and dining room of an abandoned building. It soon becomes clear that the former owner was in a hurry and left a special kind of ‘mess’. Books by Claus, Aristotle, Marx, Žižek by Ahmed, Morrison, Erixon, Davis ... a few chairs, a scrabble board game, a half-knotted ball of dough, full pots of flour, photographs, letters.

You can’t help but ask yourself: what happened here? It was apparently a warm nest.... Too much democracy? Too much responsibility? Suddenly you find yourself faced with a choice: do something? Don’t do something? Do nothing?

Oh bread and games! is an interactive installation that criticizes all too low social ambitions and lack of (citizen) participation.

Sara Oklobdzija is a conceptual artist, curator and a creative producer, currently based in Brussels. Over the last fifteen years she has also developed, aside from her art-based research, a hyper-sensitivity to social inequalities. For the moment Sara is working on a Phd in the Arts at RITCS/VUB under the title *The School of two-sided Integration* and she is teaching as well at RITCS School of Arts.

Project in collaboration with PIANOFABRIEK.

NL Wat is de inbreng en verantwoordelijkheid van elk van ons wanneer we ‘ergens zijn’, ‘iets doen’ of ‘iets niet doen’? Waar belandt al de verantwoordelijkheid die niet genomen wordt? Op wie zijn rug komt die terecht, in wie haar schoenen wordt die geschoven? Is het mogelijk een participatief creatief proces te gebruiken om een participatieve democratie aan te kaarten?

Met de bedoeling om de representatieve democratie in vraag te stellen, creëert Sara Oklobdzija met behulp van beelden, boeken en geluiden, een ongevoel-gewone, huiselijke sfeer:

Via een in scene gezette ‘achterdeur’ wandel je binnen in de keuken en eetkamer van een verlaten pand. Al snel wordt duidelijk dat de vroegere eigenaar haast had en een bijzonder soort ‘rommel’ achterliet. Boeken van Claus, Aristoteles, Marx, Žižek van Ahmed, Morrison, Erixon, Davis ... een paar stoelen, een scrabble bordspel, een half geknede bol deeg, volle potten bloem, foto’s, brieven.

Je kan niet anders dan jezelf afvragen: wat is hier gebeurd? Het was blijkbaar een warm nest.... Te veel democratie? Te veel verantwoordelijkheid? Plots sta je zelf dan voor een keuze: iets doen? iets niet doen? niets doen?

Oh brood en spelen! is een interactieve installatie die al te lage maatschappelijke ambities en gebrek aan (burger)participatie bekritiseert.

Sara Oklobdzija is conceptueel kunstenaar, curator en creatief producent, momenteel gevestigd in Brussel. De voorbije vijftien jaar ontwikkelde ze, naast haar op kunst gebaseerde onderzoek, ook een hypergevoeligheid voor sociale ongelijkheden. Momenteel werkt Sara aan een doctoraat in de Kunsten aan RITCS/VUB onder de titel *The School of two-sided Integration* en geeft ze ook les aan het RITCS.

Project in samenwerking met PIANOFABRIEK.

Oh bread and games!

a concept workshop with a light lunch.

Sara Oklobdzija

Oh brood en spelen!

een concept workshop met lichte lunch.

Sara Oklobdzija

© Sara Oklobdzija

13:00 — 14:30

PIANOFABRIEK,

exhibitor hall/tentoonstellingsruimte. Fortstraat 35, Sint-Gillis.

Language: English & Dutch. Taal: Engels & Nederlands

ENG What if it were possible to ferment ideas? Then we could also consume them playfully, collectively.

Oh bread and games! is a workshop within an interactive installation by Sara Oklobdzija. Using the tools and principles of ancient professions (a baker and a street philosopher), Sara asks some impossible questions. These questions are combined with numerous very concrete ad hoc actions. For example, you are invited to ferment a cauliflower while wondering aloud, 'What does the process of fermentation have to do with patriarchy?'

Using associations, examples, board games, etc., Sara Oklobdzija invites us to get our hands dirty if we want to make something that is 'real'. She encourages us not to let the superficial fulfillment of our needs (food, entertainment...) lead to the weakening and eventual loss of our creative power, as artists as well as citizens.

Sara Oklobdzija is a conceptual artist, curator and a creative producer, currently based in Brussels. Over the last fifteen years she has also developed, aside from her art-based research, a hyper-sensibility to social inequalities. For the moment Sara is working on a Phd in the Arts at RITCS/VUB under the title *The School of two-sided Integration* and she is teaching as well at RITCS School of Arts.

Workshop in collaboration with PIANOFABRIEK.

NL Wat als het mogelijk was om ideeën te fermenteren? Dan zouden wij ze ook spelenderwijs, collectief kunnen nuttigen.

Oh brood en spelen! is een workshop binnen een interactieve installatie van Sara Oklobdzija. Met behulp van het gereedschap en de principes van oude beroepen (een bakker en een straatfilosoof), stelt Sara een aantal onmogelijke vragen. Deze vragen worden gecombineerd met tal van zeer concrete ad hoc acties. Zo krijg je bijvoorbeeld de uitnodiging om een bloemkool te fermenteren en je ondertussen luidop af te vragen: 'Wat heeft het proces van fermentatie te maken met het patriarchaat?'

Aan de hand van associaties, voorbeelden, gezelschapsspellen etc. nodigt Sara Oklobdzija ons uit om onze handen vuil te maken als wij iets willen maken wat 'echt' is. Ze stimuleert ons om het oppervlakkige vervullen van onze behoeften (eten, vermaak...) niet te laten leiden tot de verzwakking en uiteindelijk het verlies van onze creatieve kracht, als kunstenaars én als burgers.

Sara Oklobdzija is conceptueel kunstenaar, curator en creatief producent, momenteel gevestigd in Brussel. De voorbije vijftien jaar ontwikkelde ze, naast haar op kunst gebaseerd onderzoek, ook een hypergevoeligheid voor sociale ongelijkheden. Momenteel werkt Sara aan een doctoraat in de Kunsten aan RITCS/VUB onder de titel *The School of two-sided Integration* en geeft ze ook les aan het RITCS.

Workshop in samenwerking met PIANOFABRIEK.

Sex, desire and cinema:

Reading together, learning together.

Charlotte De Cort & Shauni De Gussem

Seks, verlangen en cinema:

Samen lezen, samen kennis vergaren .

Charlotte De Cort & Shauni De Gussem

10:00 — 12:00

RITCS, A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel. Meeting Room/Vergaderzaal

Language: Dutch & English. Taal: Nederlands & Engels

ENG Director-researcher Charlotte De Cort (RITCS) and writer-researcher Shauni De Gussem (RITCS) conduct artistic research into developing a tactile visual language and a female gaze. During this shared reading, you read and experience a text together with a small group of interested people, by taking turns to read an excerpt aloud and discuss it. The power of the shared reading method is that you get to see a text through a different lens than if you were to read it on your own. Moreover, reflection discussions offer the opportunity to open up and question the text. From a shortlist of essays written by women on sex, desire and cinema, you and the rest of the group choose the text that most appeals to you.

Charlotte De Cort is a Brussels-based writer and film director. In her work Charlotte feels driven towards close skins, fragile looks and tactile body movements to trigger the viewer's senses. Deeply considering texture, palette and affect of the environment her characters are moving in. Nowadays she grows in writing and directing short films, documentaries, music videos and commercials.

Shauni De Gussem is an artistic researcher at RITCS, a film lecturer at LUCA School of Arts, and a freelance screenwriter. She also writes cultural criticism for various publications and gives lectures on film, visual and narrative culture, creative writing, psychoanalysis and literature.

NL Regisseur-onderzoeker Charlotte De Cort (RITCS) en schrijver-onderzoeker Shauni De Gussem (RITCS) voeren artistiek onderzoek naar het ontwikkelen van een tactiele visuele taal en een female gaze. Tijdens deze shared reading lees en beleef je een tekst samen met een kleine groep geïnteresseerden, door om de beurt een fragment luidop te brengen en te bediscussiëren. De kracht van de samenleesmethode is dat je een tekst door een andere bril gaat bekijken dan wanneer je hem in je eentje zou lezen. Bovendien bieden de reflectiegesprekken de mogelijkheid om de tekst open te breken en in vraag te stellen.

Uit een shortlist van door vrouwen geschreven essays over seks, verlangen en cinema, kies je samen met de rest van de groep de tekst die jullie het meest aanspreekt.

Charlotte De Cort is een Brusselse schrijfster en filmregisseuse. In haar werk voelt Charlotte zich aangetrokken tot close skins, fragiele blikken en tactiele lichaamsbewegingen die de zintuigen van de kijker prikkelen. Ze denkt na over de textuur, het palet en het effect van de omgeving waarin haar personages zich bewegen. Tegenwoordig groeit ze in het schrijven en regisseren van korte films, documentaires, muziekvideo's en commercials.

Shauni De Gussem is artistiek onderzoeker aan het RITCS, filmdocent aan LUCA School of Arts, en freelance scenarioschrijver. Daarnaast schrijft ze cultuurkritiek voor verscheidene publicaties en geeft ze lezingen over film, visuele en narratieve cultuur, creatief schrijven, psychoanalyse en literatuur.

SHOT 3, TAKE 2, ACTION!

Retake in documentary films.

Lecture by Kinshuk Surjan

SHOT 3, TAKE 2, ACTIE!

Retake in documentaire films.

Lezing door Kinshuk Surjan

14:00 — 15:30

RITCS, A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel. Luister-en visiecel

Language/Taal: English/Engels

ENG Ever since Robert Flaherty's *Nanook of the north*, a documentary has often been regarded as a joint effort by the maker and the main character to tell a story together. However, with the popularity of so-called 'direct cinema', documentaries are expected to tell the absolute truth, with as little interference as possible. From this viewpoint, it is of course blasphemy to stage reality rather than capture it spontaneously.

Since filmmaker and doctoral student of arts Kinshuk Surjan has a background in fiction filmmaking, the idea of a retake seems quite natural to him. Retakes do not need to conflict with verisimilitude, so too was the opinion of Robert Bresson who was opposed to the concept of acting itself. Bresson's actors had to repeat each scene several takes until all semblance of 'performance' was gone. On the other hand, the protagonists of a documentary often tend to start 'acting' as soon as the camera pans.

So the question is whether we are allowed to do retakes for documentaries? Can new truths emerge when reality is repeated on camera? And what if the retakes are months apart? What is an ethical retake? All questions to explore together!

Kinshuk Surjan is an Indian filmmaker based in Brussels and in Bhopal (India). His film *Pola* (2013) won the Indian National Student Film Award for Best Film & Best Script. During his master at DocNomads, his short film *Divided Lines* was screened at the 2015 Jihlava FF. His graduation film *De Flandrien* (2017) won the Wildcard of the Flemish Audiovisual Fund. All films were broadcast on CT1, WDR and VRT. His latest project *Marching in the Dark* was selected for CPH:Forum 2021. Currently, Kinshuk Surjan is working on a PhD in Arts at RITCS/VUB. His doctoral research deals with the precarious situation - often leading to suicide - of peasant families in India. In Martha Balthazar's theatre performance *Farmers' Psalm*, he participates as an expert on the collapse of traditional agriculture.

NL Sinds Robert Flaherty's *Nanook of the north* wordt een documentaire vaak beschouwd als een gezamenlijke inspanning van de maker en het hoofdpersonage om samen een verhaal te vertellen. Door de populariteit van de zogenaamde 'direct cinema' wordt van documentaires echter verwacht dat ze de absolute waarheid vertellen, met zo min mogelijk inmenging. Vanuit deze visie is het natuurlijk blasfemie om de werkelijkheid te enceneren in plaats van ze spontaan vast te leggen.

Aangezien filmmaker en doctorandus in de kunsten Kinshuk Surjan een achtergrond heeft in het maken van fictiefilms, lijkt het idee van een retake voor hem heel vanzelfsprekend. Retakes hoeven niet in strijd te zijn met waarachtigheid, zo meende ook Robert Bresson die gekant was tegen het concept van acteren zelf. Bressons acteurs moesten elke scène meerdere takes herhalen tot alle schijn van 'performance' was geweken. Anderzijds is het dan weer zo, dat de protagonisten van een documentaire vaak de neiging hebben om te gaan 'acteren' van zodra de camera draait.

De vraag is dus of we retakes mogen doen voor documentaires? Kunnen er nieuwe waarheden ontstaan als de werkelijkheid voor de camera wordt herhaald? En wat als de retakes maanden uit elkaar liggen? Wat is een ethische retake? Allemaal vragen om samen te onderzoeken!

Kinshuk Surjan is een Indiase filmmaker, gevestigd in Brussel en in Bhopal (India). Zijn film *Pola* (2013) won de Indian National Studentfilm Award voor Beste Film & Beste Script. Tijdens zijn master bij DocNomads werd zijn kortfilm *Divided*

Lines vertoond op het 2015 Jihlava FF. Zijn afstudeerfilm *De Flandrien* (2017) won de Wildcard van het Vlaams Audiovisueel Fonds. Alle films werden uitgezonden op CT1, WDR en VRT. Zijn laatste project *Marching in the Dark* werd geselecteerd voor CPH:Forum 2021. Momenteel werkt Kinshuk Surjan aan een doctoraat in de Kunsten aan het RITCS/VUB. Zijn doctoraatsonderzoek gaat over de precare situatie - vaak leidend tot zelfmoord - van boerenfamilies in India. In de theatervoorstelling *Boerenpsalm* van Martha Balthazar neemt hij deel als expert over de ineenstorting van de traditionele landbouw.

Panel discussion around shared set experience

UNGODLY

(2023, short film) and the role of the director. Charlotte De Cort, Shauni De Gussem & guests

© Charlotte De Cort en Jordan Vanschel

Panelgesprek rond gedeelde setervaring

UNGODLY

(2023, kortfilm) en de rol van de regisseur Charlotte De Cort, Shauni De Gussem & gasten

19:30 — 21:30

CINEMA RITCS, A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.

Language: Dutch & English . Taal: Nederlands & Engels/

ENG Director-researcher Charlotte De Cort (RITCS) and writer-researcher Shauni De Gussem (RITCS) are conducting artistic research into developing a tactile visual language and a female gaze. During Future Narratives, they will give a fragmentary insight into the editing process of *Ungodly*, their short film that artistically explores these topics. *Ungodly* is an experimental film with a narrative driven by choreography and music. The pitch reads as follows: UNGODLY is a magical-realistic film about a talented hip-hop dancer who fell out of touch with his community. He makes a comeback in the battle scene, where he will not only fight his opponents, but also and especially himself. During the panel discussion,

film makers, co-creators reflect on physicality, on the shared making process, and on the difficult role of a director in a non-hierarchical environment. *Ungodly* will premiere at the first edition of the hip-hop Blueprint festival at deSingel in March 2023.

NL Regisseur-onderzoeker Charlotte De Cort (RITCS) en schrijver-onderzoeker Shauni De Gussem (RITCS) voeren artistiek onderzoek naar het ontwikkelen van een tactiele visuele taal en een female gaze. Tijdens Future Narratives geven zij een fragmentarische inkijk in het montageproces van *Ungodly*, hun kortfilm die deze onderwerpen artistiek exploreert. *Ungodly* is een experimentele film met een narratief gestuurd door choreografie en muziek. De pitch luidt als volgt: UNGODLY is een magisch-realistische film over een getalenteerde hiphop-danser die out of touch geraakte met zijn community. Hij maakt een comeback in de battle scene, waar hij niet alleen de strijd met zijn tegenstanders maar ook en vooral met zichzelf zal aangaan.

Tijdens het panelgesprek reflecteren makers, co-creators over lichamelijke, over het gedeelde maakproces, en over de moeilijke rol van een regisseur in een non-hiërarchische omgeving. *Ungodly* zal in maart 2023 in première gaan tijdens de eerste editie van het hiphop Blueprint festival in deSingel.

Wo We 15 FEB 2023

Oh bread and games!
an interactive installation. Sara Oklobdzija
Oh brood en spelen!
een interactieve installatie. Sara Oklobdzija

10:00 — 17:00
PIANOFABRIEK,
exhibitor hall/tentoonstellingsruimte.
Fortstraat 35, Sint-Gillis.
Language: English & Dutch. Taal: Engels & Nederlands

© Jelena Topalovic.

Check the program of 14 February for more information. Project in collaboration with PIANOFABRIEK. Bekijk het programma van 14 februari voor meer informatie. Project in samenwerking met PIANOFABRIEK.

Oh bread and games!
a concept workshop with light lunch. Sara Oklobdzija
Oh brood en spelen!
een concept workshop met een lichte lunch. Sara Oklobdzija

13:00 — 14:30
PIANOFABRIEK,
exhibitor hall/tentoonstellingsruimte.
Fortstraat 35, Sint-Gillis.
Language: English & Dutch. Taal: Engels & Nederlands

© Sara Oklobdzija

Check the program of 14 February for more information. Workshop in collaboration with PIANOFABRIEK. Bekijk het programma van 14 februari voor meer informatie. Workshop in samenwerking met PIANOFABRIEK.

Workshop Dubbing bij Option Media

09:00 — 13:00
Option Media,
Zandvoortstraat C8, 2800 Mechelen
Taal: Nederlands

Een animatiefiguurtje een stem geven,
daar droomt toch iedereen van? AI is het misschien niet zo eenvoudig als het lijkt...

Kruip zelf in de huid van een figuurtje en zet je beste beentje voor!
Met stemcoaches Aagje Dom en Govert Deploige duik je de studio in en doe je ervaring op achter de microfoon. Samen met de coaches ga je op zoek naar de valkuilen van dubbing en tegelijkertijd krijg je tools aangereikt om bij te sturen. Lachen, fluisteren en brullen....alles is toegestaan om de animatiefiguurtjes tot leven te brengen.

Lunar Landscapes editing lab.

On editing first person cinema.
By Vanessa Del Campo Gatell.

Lunar Landscapes montage lab.

Over het monteren van first person cinema.
Door Vanessa Del Campo Gatell.
Language: English. Taal: Engels

09:30 — 17:00
RITCS, A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel. Edit 6.

ENG The editing possibilities of a film are endless, especially if we think of an essayistic documentary film. Each editing choice brings about a different

feeling, a different view, a different point of view.

In this editing lab, Vanessa Del Campo Gatell will give participants access to a selection from personal, scientific and historical film archive, as well as voice-over texts with which she is working for her next film project. Participants are invited to play freely with all this material and edit some scenes. At the end of the day, all creations will be shared and there will be a conversation about the editor's role in first person cinema.

How can we talk about intimate matters without violating privacy? What role can fiction play in a documentary approach? How many ways are there to construct a film from the same material? And where do they lead to?

To participate in this laboratory, you don't need editing skills, just a creative and playful mind!

Vanessa del Campo is a filmmaker working on a PhD in the Arts at RITCS/VUB. For this research, she is working on two films: *Moon Diary* and *Letters*. She graduated with a Masters in Audiovisual Arts from LUCA School of Arts, after studying cinema in Spain and Cuba. Her latest short film *Mars, Oman* premiered at Visions du Réel, and received the IDFA Talent Award, the Sangalli Award for Cultural Dialogue, and the award for best international short film at MiradasDoc. She also holds a PhD in Aerospace Engineering from UPC in Barcelona, where she worked as a lecturer until she changed her career direction. Vanessa annually guides students in the participatory art workshop Transversal Atelier at RITCS and collaborates in a Global Minds collaborative project at VUB.

NL De montagemogelijkheden van een film zijn eindeloos, zeker als we denken aan een essayistische documentaire film. Elke montagekeuze brengt een ander gevoel te weeg, een andere kijk, een ander gezichtspunt.

In dit montagelab geeft Vanessa Del Campo Gatell de deelnemers toegang tot een selectie uit haar persoonlijke filmmateriaal, haar eigen wetenschappelijk-historisch archief en zelfs de voice-over-teksten waarmee ze werkt voor haar volgende filmproject. De deelnemers krijgen de uitnodiging om vrij met al dit materiaal te spelen en enkele scènes te monteren. Aan het einde van de dag worden alle creaties gedeeld en is er een gesprek over de rol van de editor in first person cinema.

Hoe kunnen we over intieme zaken praten zonder de privacy te schenden? Welke rol kan fictie spelen in een documentaire aanpak? Hoeveel manieren zijn er om vanuit hetzelfde materiaal een film te construeren? En waar leiden die toe?

Om deel te nemen aan dit creatieve laboratorium heb je geen montagevaardigheden nodig alleen een creatieve en speelse geest!

Vanessa del Campo is een filmmaker die aan een doctoraat in de kunsten werkt aan RITCS/VUB. Voor dit onderzoek werkt ze aan twee films: *Moon Diary* en *Letters*. Ze studeerde af met een Master in Audiovisuele Kunsten aan de LUCA School of Arts, na een studie cinema in Spanje en Cuba. Haar laatste korte film *Mars, Oman* ging in première op Visions du Réel, en ontving de IDFA Talent Award, de Sangalli Award voor culturele dialoog, en de award voor beste internationale kortfilm op MiradasDoc. Voor haar filmstudies behaalde ze een doctoraat in Aerospace Engineering aan de UPC in Barcelona, waar ze als docent werkte tot ze haar carrière een andere wending gaf. Vanessa begeleidt jaarlijks studenten in de participatieve kunstworkshop Transversaal Atelier aan het RITCS en werkt mee aan een Global Minds-samenwerkingsproject van de VUB.

Manifest voor Artificial Stupidity

lezing door Fredo De Smet

17:00 — 18:30

RITCS Café, A. Dansaertstraat 70,
1000 Brussel

Taal: Nederlands

*There is a pleasure in the pathless woods,
There is a rapture on the lonely shore,
I love not man the less,
But Nature more.*

Is dit een authentiek gedicht van Lord Byron? Of is het poëzie gegenereerd door artificiële intelligentie? BotPoet bijvoorbeeld? En hoe zit het met door AI gegenereerde beelden als DALL-E, Midjourney of Stable Diffusion? Of muziek, gegenereerd door Amper Score?

Hoe ver staan we nu echt op het vlak van artificiële intelligentie? En vallen

die programma's te integreren in een scenische performance, met een publiek dat via een app één klik verwijderd is van het kunstenaarschap? Mag dat resultaat dan (coöperatieve of collectieve?) kunst heten?

Als opiniemaker over het digitale netwerk en expert inzake de impact van technologie op de mens legde Fredo De Smet enkele pijnpunten van de huidige digitale maatschappij bloot. Google zal jou de weg tonen van punt a naar punt b maar niet de weg in het leven. Hoe zorg je ervoor dat je jezelf niet verliest in de digitale wereld en hoe houd je je focus? Wat is waardevol genoeg voor jou om je volle aandacht aan te geven?

Fredo De Smet is een veelgevraagd spreker, moderator en opiniemaker. Hij co-cureerde de succesvolle tentoonstelling *Hello Robot* in het Design Museum in Gent en werkt als curator van Media Fast Forward bij de VRT. Daarnaast beheert hij Gent M, een adviesbureau dat ideeën uitdraagt over de impact van technologie op ons leven.

De Cierta Manera (1974 – 1977).

Film screening

Diversifying the film canon/

De film canon bevrijd en verruimd

Introduction in Dutch by Wouter Hessels/

Inleiding in Nederlands door Wouter Hessels

19:30 – 22:00

CINEMA RITCS, A. DANSAERTSTRAAT 70, 1000 BRUSSEL

Language: Spanish spoken with English subtitles. Taal: Spaans gesproken met Engelse ondertitels Introduction in Dutch/Inleiding in Nederlands

ENG Sara Gómez (1942-1974) was Cuba's first female filmmaker. At the Instituto Cubano Del Arte e Industria Cinematográficos (ICAIC), Gómez was the assistant to directors Jorge Fraga, Tomás Gutiérrez Alea and Agnès Varda. Gómez realised

nineteen short documentaries in which she painted an intimate portrait of forgotten Cuban women, African-American Cubans, young and very old people living in Cuba (*Iré a Santiago*, 1964, *Una isla para Miguel*, 1968).

Her last and only feature film is *De Cierta Manera/One Way or Another* (1974/1977). She died while making this film, which was subsequently finished by her Cuban colleagues Tomás Gutiérrez Alea and Julio García Espinosa. The result is an educational and investigative docudrama about the love affair between teacher Yolanda and bus driver Mario, who come from vastly different socio-economic backgrounds. They meet in the poor neighborhoods of Havana, in post-revolutionary Cuba. The film is critical of the ideals of the Cuban revolution (1953-1959) and questions Cuban society in terms of work, housing, food, relationships and education. Despite the revolution, in the Cuba of the early 1970s, colonial society still exists and machismo, racism and sexism are clearly not yet a thing of the past.

De Cierta Manera was restored by Arsenal -Institut für Film und Videokunst- in 2021 and was shown at the Il Cinema Ritrovato festival in Bologna, among others, in July 2021.

NL Sara Gómez (1942-1974) was Cuba's eerste vrouwelijke filmmaker. Aan het Instituto Cubano Del Arte e Industria Cinematográficos (ICAIC) was Gómez de assistente van regisseurs Jorge Fraga, Tomás Gutiérrez Alea en Agnès Varda. Gómez realiseerde negentien korte documentaires waarin ze een intiem portret schetst van vergeten Cubaanse vrouwen, Afro-Amerikaanse Cubanen, jonge en zeer oude mensen levend in Cuba (*Iré a Santiago*, 1964, *Una isla para Miguel*, 1968).

Haar laatste en enige langspeelfilm is *De Cierta Manera/One Way Or Another* (1974/1977). Ze overleed tijdens het maken van deze film, die naderhand werd afgewerkt door haar Cubaanse collega's Tomás Gutiérrez Alea en Julio García Espinosa. Het resultaat is een educatief en onderzoekend docudrama over de liefdesrelatie tussen onderwijzeres Yolanda en buschauffeur Mario, die een sterk verschillende socio-economische achtergrond hebben. Ze ontmoeten elkaar in de arme wijken van Havana, in het post-revolutionaire Cuba. De film staat kritisch tegenover de idealen van de Cubaanse revolutie (1953-1959) en bevraagt de Cubaanse samenleving op het gebied van werk, woning, voeding, relaties en op-

voeding. Ondanks de revolutie bestaat in het Cuba van de vroege jaren zeventig, de koloniale samenleving nog steeds en zijn machismo, racisme en seksisme er duidelijk nog niet de wereld uit.

De Cierta Manera werd in 2021 gerestaureerd door Arsenal-Institut für Film und Videokunst- en werd onder meer getoond tijdens het festival Il Cinema Ritrovato in Bologna, in juli 2021.

Do
Th 16 FEB 2023

Minimum Distances,

a personal film as an artifact and as a subjective experience.

Lectury by Georgia Panagou

Minimum Distances

een persoonlijke film als artefact en als subjectieve ervaring.

Lezing door Georgia Panagou

© Georgia Panagou

10:00 – 11:30

ONLINE

Taal/Language: Engels/English

ENG Where are the boundaries between essay documentary and visual experimentation when it comes to first-person cinema narratives? From what point does a documentary that extensively explores the imaginary world and examines the human psyche become essentially experimental cinema?

Georgia Panagou explores these questions in her feature film *Minimum Distances*, in which she explores the limits of the cinematic apparatus. The film is about her intimate 17-year journey across Europe. The migration history of the women in her family and her personal archives, form the starting point. During this visceral journey through time, landscapes and loved ones, she meditates on her experiences of a nomadic life and a fragmented reality.

Georgia shares her thoughts, as a film editor and maker, around the methods of experimentation with images she uses to find new ways of expression.

Georgia Panagou is a visual artist born in Athens and has lived in Paris since 2013. She worked for ten years as a documentary film editor in Barcelona. She is currently making *Minimum Distances* as a student of the Art Research Masters 'Réalisation cinématographique' and 'Ecologie des arts et des médias' at Paris 8 Vincennes-Saint-Denis University.

NL Waar liggen de grenzen van de essaydocumentaire als het gaat om first-person cinema verhalen? Vanaf welk punt wordt een documentaire die verregaand de imaginaire wereld exploreert en de menselijke psyche onderzoekt, in wezen experimentele cinema?

Deze vragen onderzoekt Georgia Panagou in haar langspeelfilm *Minimum Distances*, waarin ze de grenzen van het cinematografische apparaat aftast. De film gaat over haar intieme reis van zeventien jaar lang doorheen Europa. De migratiegeschiedenis van de vrouwen in haar familie en haar persoonlijke archieven, vormen het uitgangspunt. Tijdens deze viscerale reis door tijd, landschappen en geliefden, mediteert ze over haar ervaringen met een nomadisch leven en een gefragmenteerde werkelijkheid.

Georgia deelt haar gedachten, als filmeditor en maker, rond de methodes van experimenteren met beelden die ze gebruikt om nieuwe wegen van expressie te vinden.

Georgia Panagou is een beeldend kunstenaar geboren in Athene en woont sinds 2013 in Parijs. Ze werkte tien jaar als documentaire film editor in Barcelona. Momenteel maakt ze *Minimum Distances* als student van de Art Research Masters 'Réalisation cinématographique' en 'Ecologie des arts et des médias' aan de Paris 8 Vincennes-Saint-Denis University.

AI-supported realtime human-computer-interaction.

Workshop door Maarten Francq

14:00 — 17:00

RITCS, A. Dansaertstraat 70,
1000 Brussel. Klas 1

Taal: Nederlands

In deze hands-on workshop maken we samen een stand van zaken op van hoe AI-modellen kunnen bijdragen aan het herkennen en interpreteren van men-

sen en voorwerpen. We verkennen welke nieuwe benaderingen dit biedt, om uit een live-videostream performers te isoleren, skeletons te berekenen en/of in interactie te gaan met media en content in realtime.

Deze workshop duurt een uur en wordt 3 opeenvolgende uren georganiseerd, voor groepjes van 4 personen.

Maarten Francq is senior onderzoeker en docent bij de professionele bachelor audiovisuele technieken van RITCS School of Arts. Hij is daarnaast consultant en integrator van complexe videosystemen voor live-events en broadcastindustrie.

Oh bread and games! an interactive installation. Sara Oklobdzija

Oh brood en spelen! een interactieve installatie. Sara Oklobdzija

10:00 — 17:00

PIANOFABRIEK,

exhibiton hall/tentoonstellingsruimte.

Fortstraat 35, Sint-Gillis.

Language: English & Dutch. Taal: Engels & Nederlands

© Jelena Topalovic.

Check the program of 14 February for more information. Project in collaboration with PIANOFABRIEK. Bekijk het programma van 14 februari voor meer informatie. Project in samenwerking met PIANOFABRIEK.

Oh bread and games! a concept workshop with light lunch. Sara Oklobdzija

Oh brood en spelen! een concept workshop met een lichte lunch. Sara Oklobdzija

13:00 — 14:30

PIANOFABRIEK,

exhibiton hall/tentoonstellingsruimte.

Fortstraat 35, Sint-Gillis.

Language: English & Dutch. Taal: Engels & Nederlands

© Sara Oklobdzija

Check the program of 14 February for more information. Workshop in collaboration with PIANOFABRIEK. Bekijk het programma van 14 februari voor meer informatie. Workshop in samenwerking met PIANOFABRIEK.

Social Recordings presents: Listening Documentaries About listening, sensing & receiving

ENG

- How to interpret and perceive the world through listening? How to create openness to sense what we do not know and recognize forms of otherness without dominant mediation?
- Can we develop a listening ethic and practice that performs more justice?
- How can listening documentaries contribute to this search? And if we start from listening and emphasize the audible, what (new) role do we give to the visual?

NL

- Hoe de wereld interpreteren en waarnemen door te luisteren? Hoe openheid creëren om aan te voelen wat we niet kennen en vormen van anders-zijn te (h)erkennen zonder dominante bemiddeling?
- Kunnen we een luisterethiek en -praktijk ontwikkelen die meer rechtvaardigheid brengt?
- Hoe kunnen luisterdocumentaires aan deze zoektocht bijdragen? En als we uitgaan van het luisteren en het hoorbare benadrukken, welke (nieuwe) rol geven we dan aan het visuele?

Does Silence Does It?

Social Recordings/

Ernst Maréchal & many others

Introduction, film & Talk

13:00 — 14:30

Luister- en visiecel

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel

Language: English. Taal: Engels

© Ernst Maréchal

ENG *Does Silence Does It?* is a film that asks how we can create a world without masking: where loud and dominant voices do not drown out the quiet ones. Can silence itself play a role in this?

To research this question further, the film brings together two special events. Both events revolve around listening research and practice.

The first one is the Soundings gathering at the Akademie der Künste in Berlin in August 2022. *Soundings* is conceived as a plurilogue with a focus on non-Western listening. Ernst Maréchal participates and listens to numerous testimonies. On how identities are suppressed. About class and the dominant concept of culture. About the issues non-white artists face. About dealing with gatekeepers who often discriminate new voices. `

But also about how we should try to overcome opposites. That we can learn from everyone. That listening and sharing cultures holds the power of understanding. On how to use sound, music and rhythm to resist superior forces that make traditions disappear ...

Ernst Maréchal presents his project *Social Recordings*: he portrays eight people who express themselves with words and instruments. The sounds they create encompass many meanings and some of the challenges that the Soundings gathering aims to propagate.

All of these questions and experiences echoed in the portraits are carried into a second event in the film: the September 2022 Listening Academy at IKLECTIK, a venue for sound art in London. Some of the London participants listen to the recordings and become part of the project through their captioned responses, creating a new non-linear plurilogue between all involved.

Ernst Maréchal is an audiovisual artist, researcher, performer and songwriter. With the Social Recordings project, he co-creates from a subjective and engaged point of view, searching for ways in which diverse - sometimes opposite - voices can resonate together. This is also the subject of his PhD in the Arts at RITCS/VUB.

NL *Does Silence Does It?* is een film die de vraag stelt hoe we een wereld kunnen creëren zonder maskering, waar luide en dominante stemmen de stille niet overstemmen. Kan de stilte daarin zelf een rol spelen?

Om dit te onderzoeken brengt de film twee bijzondere evenementen met elkaar in gesprek. Beide evenementen draaien om luisteronderzoek en -praktijk.

De eerste is de *Soundings*-bijeenkomst, in augustus 2022, in de Akademie der Künste in Berlijn. *Soundings* is opgevat als een pluriloog met een focus op een niet-westers luisteren. Ernst Maréchal neemt deel en luistert naar tal van getuigenissen. Over hoe identiteiten worden onderdrukt. Over klasse en het dominante concept van cultuur. Over de problemen waarmee niet-witte kunstenaars geconfronteerd worden. Over omgaan met poortwachters die vaak nieuwe stemmen discrimineren.

Maar ook over hoe we moeten proberen om tegengestelden te overwinnen. Dat we van iedereen kunnen leren. Dat luisteren en het delen van culturen de kracht van het begrijpen in zich draagt. Over hoe geluid, muziek en ritme te gebruiken om weerstand te bieden aan superieure krachten die tradities laten verdwijnen ...

Ernst Maréchal stelt er zijn project *Social Recordings* voor: hij portretteert acht mensen die zich uitspreken met woorden en instrumenten. De geluiden die ze creëren, omvatten vele betekenissen en enkele uitdagingen die de Soundings-bijeenkomst wil uitdragen.

Al deze vragen en ervaringen die in de portretten weerklinken, worden in de film meegenomen naar een tweede evenement: de Listening Academy van september 2022 in IKLECTIK, een plek voor geluidskunst in Londen. Enkele van de Londense deelnemers beluisteren de opnames en worden via hun gecapteerde reacties deel van het project, waardoor een nieuwe non-lineaire pluriloog ontstaat tussen alle betrokkenen.

Ernst Maréchal is een audiovisuele kunstenaar, onderzoeker, performer en liedjesschrijver. Met het project *Social Recordings* co-creëert hij vanuit een subjectief en geëngageerd standpunt, op zoek naar manieren waarop diverse - soms tegengestelde - stemmen samen kunnen resoneren. Dit is ook het onderwerp van zijn doctoraat in de Kunsten aan RITCS/VUB.

Cosmoaudiciones

Miguel Buenrostro & many others

Film & Talk

15:00 — 17:00

Luister- en visiecel,

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.

Language: English. Taal: Engels

© Miguel Buenrostro

ENG Cosmoaudiciones traces the relationship between the Berlin Phonogramm Archiv (which collects more than 150 000 sound recordings including many of an ethnomusicological nature) and the musical worlds that traveled in and out of the Atlantic, into the Americas. This investigation departs from what linguist Carlos Lenkersdorf calls ‘Cosmoaudición’. If our worldview (Cosmovision) is the way we perceive and interpret the world through a vision, then our ‘Cosmoaudición’ would be the way we perceive and interpret the world through the act of listening.

Cosmoaudición therefore, implies a way of experiencing the world from a position of openness, a way to create — through shared horizons — new connections. This investigation is motivated by listening to broader worlds of meaning, which have been preserved statically, enclosed in sound archives of ethnographic collections.

In our engagement with the archive, we have acknowledged the violence, the power structures, the politics of archiving and the supremacy that is embedded in ethnographic collections. In parallel we have listened to journeys, exchanges and trajectories of music by situating our practice within a listening ethic.

With Berlin-based musicians from the diasporas we listen to archival recordings - curated by Miguel Buenrostro - and respond to them with musical improvisation. Musical temporalities that precede notions of linear time, creating possibilities of restitution beyond the return of material heritage. Listening-Sensing-Receiving music and re-embodying rhythm and memory. Expanding the archive beyond the institution.

NL Cosmoaudiciones traceert de relatie tussen het Berlin Phonogramm Archiv (dat meer dan 150 000 geluidsopnames verzamelt waaronder een groot aantal van ethnomusicologische aard) en de muziek die via de Atlantische Oceaan naar Amerika reisde. Dit onderzoek gaat uit van wat taalkundige Carlos Lenkersdorf ‘Cosmoaudición’ noemt. Als ons wereldbeeld (Cosmovision) de manier is waarop we de wereld waarnemen en interpreteren door middel van een visie, dan is ‘Cosmoaudición’ de manier waarop we de wereld waarnemen en interpreteren door te luisteren.

Cosmoaudición impliceert een manier om de wereld te ervaren vanuit een positie van openheid, een manier om via gedeelde horizons nieuwe connecties te doen ontstaan. Dit onderzoek wil luisteren naar boodschappen en betekenissen die statisch bewaard zijn gebleven, opgesloten in geluidsarchieven van etnografische collecties.

In de omgang met het archiefmateriaal erkennen de onderzoekers het geweld, de machtsstructuren en de politiek van het archiveren en de suprematie die in etnografische collecties besloten ligt. Vanuit deze luisterethiek worden muzikale reizen, uitwisselingen en trajecten onderzocht.

Met in Berlijn wonende muzikanten uit de diaspora’s beluisteren we archiefopnames - die door Miguel Buenrostro werden gecureerd - en reageren erop met muzikale improvisatie. Hierdoor ontstaat een muzikaal momentum dat de notie van lineaire tijd even doorbreekt en de mogelijkheid creëert om van restitutie iets te maken dat meer is dan de loutere teruggave van materieel erfgoed. Het luisteren-voelen-ontvangen van muziek en het opnieuw belichamen van ritme en geheugen, breiden het archief zo uit tot ver buiten het instituut.

Kanga Munoko Yoka (Shut up and listen) & Mutu-Mutu

**Miguel Buenrostro, Pisko Crane,
Aicha Mena Kanieba & many others**
**Presentation, films & talk with special
guests**

© Miguel Buenrostro

19:00 — 21:00

CINEMA RITCS, A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel

Language: English. Taal: Engels

ENG 1. *Kanga Munoko Yoka (Shut up and listen)* is a series of listening sessions filmed during the Kinzonzi exhibition program in Kinshasa. The film accompanies the founders of the explosive music collective Full Miziki in their artistic process. From the creation of musical instruments and 'eco' fashion, to intimate rehearsals, and unexpected musical performances in the National Museum of the DRC.

The film proposes a 'listening positionality' as a way of entering in relation with the radical diversity of musical worlds in Kinshasa. Moving beyond Western representations of otherness and categories of exotic 'world music', shifting towards artistic freedom and its interaction with musical embodiment and environmental action.

2. *Mutu - Mutu* is the Lingala word for *Human* - Human, a word that refers to locals in different parts of Congo. While the word *Mundele* refers to the white foreigner, the film explores the position of the filmmaker, as a non-white subject, non-local in Kinshasa. The artist reflects on his own subjective in-betweenness.

The film takes us around the changing waters of the Congo river, while sounding the music of different musicians, comedians, and street entertainers that earn a living performing on site. The film proposes a way of listening to the river through the music played along the rocks and clarifies the reflections between Congolese, Latin American and Caribbean musical flows.

Miguel Buenrostro is a visual artist from Tijuana (Mexico) and is based in Berlin (Germany). His work reflects on the condition of the border as a site of knowledge production and interconnection. Working with listening practices, cinematic and performative gestures in public space.

NL 1. *Kanga Munoko Yoka (Shut up and listen)* toont een serie luistersessies, gefilmd tijdens het tentoonstellingsprogramma Kinzonzi in Kinshasa. De film begeleidt de oprichters van het explosieve muziekcollectief Fulu Miziki in hun artistieke proces. Van de creatie van hun muziekinstrumenten en 'ecofashion', tot intieme repetities en onverwachte muzikale performances in het Nationaal Museum in Congo.

De film stelt een 'luisterhouding' voor als een manier om in contact te komen met de radicale muzikale diversiteit in Kinshasa. Op deze manier kunnen westerse voorstellingen van anders-zijn overstegen worden, zoals bijvoorbeeld de categorisatie van niet-westerse muziek als exotische 'wereldmuziek'. De film wil zo een verschuiving op gang brengen richting een artistieke vrijheid die interageert met muzikale belichaming en milieuoactie.

2. *Mutu - Mutu* is het Lingala-woord voor mens - Human, een woord dat verwijst naar de lokale bevolking in verschillende delen van Congo. Terwijl het woord *Mundele* verwijst naar de witte buitenlander, verkent de film de positie van de filmmaker als niet-wit, niet-lokaal subject in Kinshasa. De kunstenaar denkt zo na over zijn eigen subjectieve tussenpositie.

De kijker wordt op sleeptouw genomen langs de Congorivier, terwijl er muziek klinkt van verschillende muzikanten, komieken en straatartiesten die ter plaatse hun brood verdienen. De film stelt voor om naar de rivier te luisteren via de muziek die langs de rotsen wordt gespeeld en verduidelijkt de reflecties die heen en weer schieten tussen Congolese, Latijns-Amerikaanse en Caribische muziekstromingen.

Miguel Buenrostro is een beeldend kunstenaar uit Tijuana (Mexico) en is gevestigd in Berlijn (Duitsland). Zijn werk reflecteert op de toestand van de grens als plaats van kennisproductie en onderlinge verbinding. Hij werkt met luisterpraktijken, filmische en performatieve gebaren in de openbare ruimte.

DI 9 MEI/MAY 2023

Free Space in Prison

Panel talk with/met Tom Dupont
& Hadewijch Vanhaverbeke

10:00 — 12:00

RITCS, A. Dansaertstraat 70,

1000 Brussel. Luister-en visiecel

Language: English & Dutch.

Taal: Engels & Nederlands

© Miguel Buenostro

ENG Hadewijch Vanhaverbeke and Tom Dupont will discuss in this session the fact of working on projects within the prison context, together with colleague-artists and RITCS students. What are their experiences so far and what is important for future projects?

Tom Dupont is currently working in the prison of Oudenaarde and Hadewijch Vanhaverbeke is in full preparation to start in the new prison of Haren. Both invite students of RITCS to work together with the inmates. Each with their own medium. In this way they try to create a sanctuary within the walls of the prison.

Tom Dupont is a (freelance) screenwriter, playwright and drama teacher at RITCS. He directed the social-artistic project of Theater Antigone for eight years, and he also made numerous other productions there. For Bronks and Studio Orka, among others, he created several youth performances. He co-wrote the film scripts of *Cargo* and *Offline* and the fiction series *Albatros* and *Grond*. Social problems and complex family relationships are a recurring theme in his work, which is often described as accessible, tragicomic and absurd.

Hadewijch Vanhaverbeke is a radio and documentary maker. Since 2017, she has been a training assistant in the radio program at RITCS, where she also teaches radio documentary.

NL Samen met andere kunstenaars en RITCS-studenten gaan Hadewijch Vanhaverbeke en Tom Dupont in gesprek over werken binnen de gevangeniscontext. Wat zijn hun ervaringen tot nu toe en wat is belangrijk om mee te nemen in de toekomst?

Tom Dupont is op dit moment actief in de gevangenis van Oudenaarde en Hadewijch Vanhaverbeke is in volle voorbereiding om van start te gaan in de nieuwe gevangenis van Haren. Beide docenten nodigen studenten van het RITCS uit om samen met de gedetineerden aan de slag te gaan. Elk met hun eigen medium. Zo proberen zij een vrijplaats te creëren binnen de muren van de gevangenis.

Tom Dupont is (freelance) scenarist, theatermaker en dramadocent bij RITCS. Hij leidde acht jaar lang het sociaal-artistieke project van Theater Antigone, en maakte er ook tal van andere producties. Voor o.a. Bronks en Studio Orka creëerde hij verschillende jeugdvoorstellingen. Hij schreef mee aan de filmscenario's van *Cargo* en *Offline* en aan de fictieseries *Albatros* en *Grond*. Maatschappelijke problemen en complexe familiebanden zijn een terugkerend thema in zijn werk, dat vaak omschreven wordt als toegankelijk, tragikomisch en absurd.

Hadewijch Vanhaverbeke is radio- en documentairemaakster. Sinds 2017 is ze opleidingsassistent van de radio-opleiding van het RITCS, waar ze ook radio-documentaire doceert.

Harvesting and visualising open data for historic research.

Lecture by Chris Van Goethem

10:00 — 11:30

ONLINE

www.youtube.com/

[@ritcsschoolofarts3417](https://twitter.com/ritcsschoolofarts3417)

& live @ CINEMA RITCS,

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel

Language: English. Taal: Engels

ENG The CANON of the history of technical theatre is a collaboration between art colleges within the framework of the European Erasmus+ program. CANON aims to contribute to a greater understanding of the history of theatre technology in Europe, zooming in on the practices and technologies that have developed there over the past few centuries. To this end, CANON collects information on performing arts equipment, people and buildings. Furthermore, CANON also gives access to numerous collections and sources. The researchers bring all this information together on a timeline, in an open data structure, which is gradually being filled in. At the same time, CANON is looking for effective methods to make this database accessible to professional and other users. One central point of interest here is visualisation: how do we make things visible in a way that stimulates the imagination of makers and co-makers in theatre (and beyond), so that they can engage with them.

At this edition of *Future Narratives*, CANON presents a new tool, namely an application-in-development that allows information about new discoveries in the field of (historical) theatre technology to be shared quickly and easily. This should make it possible to work together to unlock the data in a usable way, thus focusing on visualisation. The possibilities are limitless, we suspect, and all the more relevant for every theatre (co)maker.

Chris Van Goethem teaches at the technical theatre department of RITCS. His specializations are lighting, production and special effects. As part of the

Expertise Centre for Technical Theatre, he researches the history of technical theatre, education and competence management, sustainability, and safety.

NL De CANON van de Podiumtechnische Geschiedenis is een samenwerking tussen kunsthogescholen in het kader van het Europese programma Erasmus+. CANON wil een bijdrage leveren aan een groter begrip van de geschiedenis van de theatertechniek in Europa en zoomt in op de praktijken en de technologieën die zich daar de voorbije eeuwen ontwikkeld hebben. Met het oog hierop verzamelt CANON informatie over apparatuur, mensen en gebouwen voor podiumkunsten. Verder linkt CANON ook naar tal van collecties en bronnen. De onderzoekers brengen al deze informatie samen op een tijdslijn, in een open datastructuur, die geleidelijk wordt ingevuld. Tegelijk zoekt CANON naar doeltreffende methodes om deze databank te ontsluiten voor professionele en andere gebruikers. Eén centraal aandachtspunt daarbij is visualisatie: hoe maken we de dingen zichtbaar op een manier die de verbeelding van makers en mee-makers in het theater (en ook daarbuiten) prikkelt, zodat ze er mee aan de slag kunnen.

CANON presenteert op deze editie van *Future Narratives* een nieuwe tool, namelijk een applicatie-in-ontwikkeling waarmee informatie over nieuwe vondsten op het terrein van de (historische) theatertechniek snel en makkelijk gedeeld kan worden. Zo moet het mogelijk worden om samen te werken aan een bruikbare ontsluiting van de data, met nadruk dus op de visualisatie. De mogelijkheden zijn onbegrensd, zo vermoeden we, en alleszins relevant voor elke theater(mee)maker.

Chris Van Goethem is lesgever aan de afdeling podiumtechniek van RITCS. Zijn specialisaties zijn belichting, productie en special effects. In het kader van het kenniscentrum podiumtechnieken onderzoekt hij de geschiedenis van de podiumtechnieken, onderwijs- en competentie management, duurzaamheid en veiligheid.

Verhalen tegen onttovering. Gezocht: herbetoveraars

**Gesprekken met Laura Vandewynckel,
Nadia Sels, Guido Van Heeswijck, Jan De
Deken, Kirsten Van Den Hoorn**

© Laura Vandewynckel

14:00 — 17:00

CINEMA RITCS, A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel

Taal: Nederlands

Kunnen kunstenaars, als hedendaagse mythemakers, nog een rol spelen in een onttoverde wereld? Een wereld waarin het sacrale bestoft is, het sublieme alleen nog op must-see-checklijstjes staat en de natuur met hekjes komt. Een wereld waarin het mysterie verkocht, de mythe gebinge-watched en de waarheid gecalculeerd wordt. Kunnen makers de wereld herbetoveren? Niet als escapisten en quiëtisten, maar als realisten en activisten? Met welke verhalen kan je betoveren en activeren tegelijk? Samen met professor mythologie Nadia Sels, professor filosofie Guido Vanheeswijck, theatermaakster Kirsten Van Den Hoorn, journalist-documentairemaker Jan De Deken en filmmaker Laura Vandewynckel buigen we ons over de rol, de verantwoordelijkheid en de impact van de hedendaagse verteller in een eindige, onttoverde wereld. Artistieke praktijkvoorbeelden leveren stof voor een open debat.

Jan De Deken werkt als documentairemaker en onderzoeksjournalist op het kruispunt van klimaatverandering en mensenrechten. Hij maakte verhalen in veertig landen voor onder andere Knack en de VRT, en werkt nu aan de langspeeldocumentaire *Tipping Point*, over kantelpunten van klimaatverandering in het noordpoolgebied. Jan richtte daarnaast de vzw The Polar Project op om een inclusiever en constructiever verhaal over klimaatopwarming te vertellen.

Nadia Sels doceert kunstgeschiedenis aan PXL-MAD School of Arts en mythologie aan de Universiteit Gent. Haar onderzoek focust op het raakvlak tussen mythologie en kunst. Ze benadert beide velden als uitingen van de eindeloze menselijke pogingen om door middel van analogie en metafoor zin en oriëntatie te vinden in een inherent betekenisloze werkelijkheid.

Kirsten Van Den Hoorn studeerde spel aan het RITCS en is sinds haar afstuderen aan het werk als speler en maker. Ze werkt op projectbasis met verschillende culturele instellingen en theatergroepen (Theater Antigone, Collectif La station, De schouwburg van Kortrijk, Kopland, Studio-orca e.a.).

Guido Vanheeswijck is emeritus hoogleraar aan de UA en KULeuven. Hij doet de laatste jaren onderzoek rond onttovering en herbetovering samen met Herbert de Vriese.

Laura Vandewynckel is film- en theatermaker. Ze voert onderzoek naar de kracht van automata (poppen, robots en kinetische sculpturen) als social game changers. In dit kader realiseerde ze een reeks tragikomische film-en performanceprojecten, geïnspireerd door archaische en hedendaagse zondebokmythes en -rituelen, die het verantwoordelijkheidsvraagstuk onder de loep nemen. Over dit onderwerp werkt ze ook aan een doctoraat in de kunsten aan RITCS/VUB.

Café Crapule

**TransfoCollect- an evening with food,
performances, lectures.**

Café Crapule

**TransfoCollect — een avond met eten,
performances, lezingen enzovoort.**

Between 18:00 and 22:00. Vanaf
18:00 tot 22:00.

Vanderlindenstraat 44, 1030 Schaarbeek

Language: Dutch & French. Taal: Nederlands & Frans.

ENG Where are today's unconventional learning spaces?

TransfoCollect opens Café Crapule.

Done with school desks and out to the wisdom of the streets.

Bar hangouts, ultra-transnonbinary bar staff with tipsy discourse, fed-up ladders, bread and games. Sometimes there is something to learn. Sometimes some dancing. Sometimes. Tournée générale. The last one turns out the lights.

© TransfoCollect

Café Crapule opens at 18:00 and closes at 22:00. You can walk in and out between those times.

TransfoCollect works with Brussels-based young people (aged 16 and up)- from different subcultures and with different lifestyles- and brings them together. TransfoCollect stimulates these youngsters, who are less likely to be exposed to art, art education or higher education in general, to develop themselves artistically.

NL Waar zijn de onconventionele leerplekken van vandaag?

TransfoCollect opent Café Crapule.

Gedaan met schoolbanken en out to the wisdom of the streets.

Robbertjes toeghangen, ultratransnonbinair barpersoneel met aangeschoten discours, zatte ladders, brood en spelen. Soms valt er wat te leren. Soms wat te dansen. Soms. Tournée générale. De laatste doet het licht uit.

Café Crapule gaat open om 18:00 en sluit om 22:00. Tussen die uren, kun je vrij binnen en buiten.

TransfoCollect werkt met Brusselse jonge mensen (vanaf 16 jaar), uit verschillende subculturen en met verschillende levensstijlen, en brengt hen samen. TransfoCollect prikkelt deze jongeren, die minder gemakkelijk in aanraking komen met kunst, kunstonderwijs of hoger onderwijs, om zich artistiek te ontwikkelen.

Stories for the End of the World:

Narrative Strategies for the Anthropocene
by Lieven De Caeter & (ex)students.

Followed by the projection of *La Jetée*
by Chris Marker.

Verhalen voor het einde van de wereld:

narratieve strategieën voor het Antropoceen door Lieven De Caeter & (ex)studenten.

Gevolgd door de screening van *La Jetée* door Chris Marker.

19:30 — 21:30

CINEMA RITCS, A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.

Language panel: English & Dutch.

Language film: French with English subtitles

Taal panel: Engels & Nederlands. Taal film: Frans met Engelse ondertitels.

ENG How and what to tell in the face of the ongoing ecological catastrophe? What narrative strategies can we use for the Anthropocene, the geological 'age of man', in which the impact of our species fatally unbalances the biosphere and leads not only to global warming (with unseen storms, floods, droughts, heat waves and wildfires), but also to the "sixth great extinction" (since the existence of the planet). This difficult, almost impossible question keeps us busy in the course 'Philosophy of the Story'. In this session we report on our search, based on a number of presentations and examples of narrative strategies in films and other arts. These include: blending fiction and non-fiction; mixing human and non-human 'characters'; the return of allegory (one can think of *Melancholia*, *The Mother*, *Don't look up*), confronting human time with biological time, the time of geology, the time of trees (as in Richard Powers' wonderful novel *The Overstory*); the use of a future reader (like in the docu-fiction *The Age of Stupid*) - to name just a few narrative strategies we discovered and explored in our initial research.

Lieven De Cauter is a cultural philosopher, activist and poet. He is a lecturer at RITCS School of Arts.

La Jetée, Chris Marker

Paris, sometime after a Third World War. Humanity is living underground after a nuclear battle, sheltering from deadly radiation on the Earth's surface. Scientists conduct time travel experiments, hoping that the future or the past can bring salvation to the desperate present. Prisoners are their guinea pigs. Most succumb to the shock of jumping in time, but one of them proves particularly successful. This is because of his strong attachment to a memory from his early childhood: at an airport, a beautiful girl caught his eye, and then he saw a man die. This cult film can be considered an early example of story structures for the anthropocene.

NL Hoe en wat te vertellen in het licht van de aan de gang zijnde ecologische catastrofe? Welke narratieve strategieën kunnen we gebruiken voor het Antropoceen, het geologische tijdperk van de mens, waarin de impact van onze soort de biosfeer fataal uit evenwicht brengt en niet alleen tot klimaatopwarming leidt (met ongeziene stormen, overstromingen, droogtes, hittegolven en bosbranden), maar ook tot de 'zesde grote uitsterving (sinds het ontstaan van de planeet). Deze moeilijke, bijna onmogelijke vraag houdt ons bezig in het vak 'Filosofie van het verhaal'.

In deze sessie brengen we verslag uit van onze zoektocht, op basis van een aantal presentaties en voorbeelden van narratieve strategieën in films en andere kunsten. Het gaat onder andere over: het vermengen van fictie en non-fictie; het verbinden van menselijke en niet-menselijke 'personages'; de terugkeer van de allegorie (*Melancholia*, *The Mother*, *Don't look up*), het confronteren van de menselijke tijd met de biologische tijd, de tijd van de geologie, de tijd van de bomen (zoals in de prachtige roman *Tot in de hemel* van Richard Powers); het gebruik van een toekomstige lezer, zoals in de docu-fictie *The Age of Stupid...*

Lieven De Cauter is een cultuurfilosoof, activist en dichter. Hij is docent aan RITCS School of Arts.

La Jetée, Chris Marker

Parijs, ergens na een Derde Wereldoorlog. De mensheid leeft na een nucleaire strijd ondergronds, schuilend voor de dodelijke straling aan het aardoppervlak. Wetenschappers voeren experimenten uit met tijdreizen, in de hoop dat de toekomst of het verleden redding kunnen brengen voor het wanhopige heden. Gevangenen zijn hun proefkonijnen. De meesten bezwijken onder de schok van de sprong in de tijd, maar een van hen blijkt bijzonder succesvol. Dat komt door zijn sterke hechting aan een herinnering uit zijn vroege jeugd: op een vliegveld viel hem een mooi meisje op en zag hij vervolgens een man sterven. Deze cultfilm kan beschouwd worden als een vroeg voorbeeld van verhaalstructuren voor het antropoceen.

The End of Fantasy versus the Fantasy of the End.

Lecture by Alenka Zupančič

Het einde van de Fantasie versus de Fantasie van het einde.

Lezing door Alenka Zupančič

14:00 – 15:30

ONLINE

Language: English. Taal: Engels

ENG One of the recurring fantasies related to late capitalism is undoubtedly the fantasy of the End. To be sure, the fantasy of the End also appears outside, and prior to the capitalist world order, but it could be instructive to look at the way it is structured by capitalism, as well as to look at the shifts that occurred and still occur in this structuring. What is the real that the fantasy of the End is obfuscating? On the other hand, the End is not always a fantasy, it can be something very real. In the lecture we will discuss different aspects of this question, also with the help of the movies *Don't look up* (Adam McKay, 2021) and *Melancholia* (Lars von Trier, 2011).

Alenka Zupančič is a Slovene philosopher and social theorist. She works as Research Councilor at the Institute of Philosophy, Scientific Research Center of the Slovene Academy of Sciences. She is also professor at the European Graduate School in Switzerland, and is invited as guest lecturer to numerous universities worldwide. Notable for her work on the intersection of philosophy and psychoanalysis, she is the author of numerous articles and many books, including *Ethics*

of the Real (2000), *The Odd One In: On Comedy* (2007) en *What is Sex?* (2017). Forthcoming in 2023 is *Let Them Rot: Antigone's Parallax* (Fordham UP).

NL Een van de terugkerende fantasieën in het laat-kapitalisme is zonder twijfel de fantasie van het einde. Deze fantasie van het einde bestaat zeker ook buiten en vóór de kapitalistische wereldorde, maar het kan verhelderend zijn om na te gaan hoe ze door het kapitalisme is gestructureerd, alsook om de structurele veranderingen van deze fantasie na te gaan. Welke realiteit verbergt de fantasie van het einde? En het einde is niet steeds een fantasie maar kan heel reëel zijn. In de lezing worden verschillende aspecten van deze kwestie belicht, o.a. aan de hand van de films *Don't look up* (Adam McKay, 2021) and *Melancholia* (Lars von Trier, 2011).

Alenka Zupančič is filosofe en als onderzoeker verbonden aan de Sloveense Academie voor Wetenschap en Kunst. Daarnaast geeft ze ook les aan de European Graduate School in Zwitserland. Haar veel gelezen en becommentarieerde boeken zijn onder andere *Ethics of the Real* (2000), *The Odd One In: On Comedy* (2007) en *What Is Sex?* (2017). Voorjaar 2023 verschijnt *Let Them Rot: Antigone's Parallax* bij Fordham University Press.

Sois belle et tais-toi:

studiedag over vrouwen(rollen) in audiovisuele media

Met Sofie Van Bauwel, Veerle Baetens, Carly

Wijs en Ernest Mathijs, Ruth Mellaerts.

10:00 – 18:00

CINEMA RITCS,

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.

Taal: Nederlands

Met steun van VAF en mediarte

RITCS-onderzoeksgroep Schrijven, Culturele Studies KULeuven en VUB-Centre for Literary and Intermedial Crossings (CLIC) organiseren met steun

van het VAF en mediartheorie een studiedag over de rol van vrouwen in audiovisuele fictie en non-fictie, voor en achter de camera.

De bedoeling is om een dynamische dialoog tot stand te brengen tussen mensen uit de praktijk en de theorie van film en televisie over de geschiedenis van vrouwenrollen, om zo te detecteren wat er vandaag veranderd is en wat er nog moet veranderen. Het gaat hierbij over:

- De 'male gaze' en de manier waarop vrouwen geportretteerd werden en worden in film en televisiereeksen
- De invloed van de 'female gaze' op de beeldvorming van personages
- De moeilijkheden maar ook kansen die schrijvers (M/V/X) ervaren om complexere en gelaagde vrouwenrollen neer te zetten
- Seksisme en geweld tegen vrouwen in de filmwereld
- Feminisme en activisme in de filmwereld vroeger en nu
- De confrontatie tussen verschillende generaties vrouwen in film
- (Nieuwe) inzichten uit de film- en mediatheorie in tijden van gender, queer en nieuwe vormen van feminisme

Twee keynotesprekers, Sofie Van Bauwel (Gender- en Mediastudies, UGent) en Veerle Baetens (Het Smelt, o.v.), zullen respectievelijk vanuit academische en artistieke invalshoek scherpstellen op het thema.

Carly Wijs en Ernest Mathijs (onderzoeksgroep Schrijven) stellen een artistiek onderzoeksproject voor, gebaseerd op de baanbrekende documentaire *Sois belle et tais-toi!* van Delphine Seyrig. Ruth Mellaerts (onderzoeksgroep Schrijven) presenteert haar video-essay: *The (un)importance of conflict: looking for different storytelling modes*.

De onderzoeksdag wordt afgerond met een uitgebreid panelgesprek waarin een diverse groep makers de huidige stand van zaken in de Vlaamse audiovisuele sector onder de loep neemt. Filmdocent en scenarist Anke Brouwers (KASK) modereert het gesprek.

De studiedag is gericht op professionele makers, onderzoekers en studenten met een interesse voor gender, inclusie en diversiteit in film en televisie.

Brainwashed: Sex - Camera - Power.

Film screening

19:30 — 21:15

CINEMA RITCS,

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel.

Language: English. Taal: Engels

ENG Since 2017, #MeToo and the no-longer-covered-up abuse of countless women by Harvey Weinstein have called many things into question in the film industry. This documentary analysis of the male gaze in cinema is based on Nina Menkes' lecture 'Sex and Power: The Visual Language of Oppression'. In it, Menkes uncovers patriarchal narrative structures that lie behind supposedly classic set-ups and camera angles. Making use of feminist film theorist Laura Mulvey's theses on the objectification and sexualisation of the female body, she shows how aesthetic decisions such as camera movement or lighting influence the perception of women on screen, and how shot design functions as an instrument and a mirror of power relations. In doing so, she determines a connection between established film language and a culture of misogyny that leads to the abuse of women beyond the screen. Her individual analyses of scenes from 120 years of film history demystify many a cult film in the independent canon — because the film language that has been shaped by the patriarchy pervades more than just Hollywood cinema.

NL Sinds 2017 hebben #MeToo en het niet langer toegedekte misbruik van talloze vrouwen door Harvey Weinstein, veel zaken in de filmindustrie ter discussie gesteld. Deze documentaire analyse van de male gaze in cinema is gebaseerd op Nina Menkes' lezing *Sex and Power: The Visual Language of Oppression*. Hierin legt Menkes patriarchale narratieve structuren bloot die schuilgaan achter zogenaamd klassieke opstellingen en camerastandpunten. Gebruikmakend van de theorieën van de feministische filmtheoreticus Laura Mulvey over de objectivering en seksualisering van het vrouwelijk lichaam, laat zij zien hoe esthetische beslissingen (camerabewegingen, belichting...)

de perceptie van vrouwen op het scherm beïnvloeden. Verder toont ze aan hoe de keuze van shots functioneert als een instrument en een spiegel van machtsverhoudingen. Daarbij stelt zij een verband vast tussen de gevestigde filmtaal en een cultuur van vrouwenhaat die leidt tot misbruik van vrouwen in het algemeen. Haar individuele analyses van scènes uit honderdtwintig jaar filmgeschiedenis ontmaskeren ook menige cultfilm in de onafhankelijke canon. De filmtaal die door het patriarchaat is gevormd, dringt immers in meer gebieden door dan enkel in de Hollywoodcinema.

RITCS®
Royal Institute for
Theatre, Cinema
& Sound

WWW.RITCS.BE